

سندی که مطابق آن ایران در سال ۱۴۰۴ باید کشوری توسعه‌یافته و قدرت اول منطقه خاورمیانه باشد. عبدالرحیم کردی، دانش‌آموخته توسعه و جوان‌ترین مدیرعامل مناطق آزاد کشور است. با او درباره الزامات و بایسته‌های تحقق اقتصاد مقاومتی گفت‌وگو کرده‌ایم.

سال ۹۵ که به پایان آن نزدیک می‌شویم، از سوی مقام معظم رهبری به عنوان سال «اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل» نام‌گذاری شد. از نظر شما اقتصاد مقاومتی یعنی چه و اقتصاد ایران چقدر به این مفهوم نزدیک شد؟

اول باید این نکته را یادآور شوم که بحث اقتصاد مقاومتی بحث جدیدی نیست و مقام معظم رهبری در دیداری که در شهریورماه سال ۱۳۸۹ با جمعی از کارآفرینان کشور داشتند، برای اولین بار کلیدواژه «اقتصاد مقاومتی» را مطرح کردند. در آن مقطع اقتصاد کشور وضع تقریباً باثباتی داشت و درآمدهای بالای نفت در دوره دولت نهم و دهم، مانع از دیدن اشکالات و شناسایی نقاط بحران‌خیز اقتصاد ایران شده بود و بنابراین متأسفانه موضوع اقتصاد مقاومتی چنان که لازم بود، از سوی دولت وقت جدی گرفته نشد. فرصت طلایی شوک قیمت نفت قدر دانسته نشد و ارزش حاصل از صادرات نفت صددلاری صرف واردات کالاهای مصرفی و تجملی شد. این کار البته توانست سطح تورم را تا مدتی پایین نگه دارد اما بنیان تولید را با مشکل مواجه کرد. پس از چالش‌های خارجی که منجر به تحریم‌های گسترده اقتصاد ایران شد، خیلی از نقاط آسیب‌پذیر اقتصاد ملی خود را عیان کرد. اگر خاطرتان باشد نه فقط در بانک‌ها یا تولیدات صنعتی‌های تک که در مواد اولیه صنعت طیور هم دچار مشکل شدیم.

شاید به‌همین دلیل هم بود که عده‌ای گفتند، تحریم‌ها می‌تواند یک فرصت باشد چون این تحریم‌ها آسیب‌پذیری‌های ما را نشان داد. مسئولان کشور متوجه شدند که از کدام ناحیه، چه خطراتی نظام اقتصادی و به تبع آن حیات جمعی مردم را تهدید می‌کند. به نظر من تأکید مقام معظم رهبری بر موضوع اقتصاد مقاومتی به همین دلیل است.

اقتصاد مقاومتی در طیف‌های مختلف، تعریف‌های متفاوتی دارد اما به نظر من اصلی‌ترین نکته اقتصاد مقاومتی، شناخت «پیوندهای پیشین و پسین» یعنی توجه به دو رکن «درون‌زایی» و «برون‌گرایی» در اقتصاد است. معتقدم که اگر فقط بر پارامتر درون‌زایی اقتصاد و برون‌گرایی آن متمرکز شویم به هدف‌گذاری‌های اقتصاد مقاومتی نزدیک شده‌ایم که این روش دقیقاً همان مدل توسعه کشور هم می‌تواند باشد.